

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

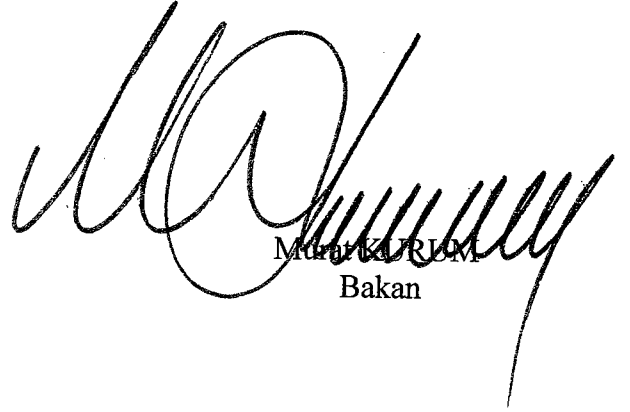
Sayı :30824082-610 - 13122022
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

24 Temmuz 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURTULM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN AHMET ŞİK'IN
TBMM 7/24896 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/24896
GK 123

SORULAR

Muğla İli, Fethiye ilçesi, Kargı Mahallesi sınırları içerisinde bulunan Karataş Plajı yanından denize bağlantılı drenaj ve dere vasıflı kanalda "DSİ Değirmenboğazı Deresi Islah Çalışması" adı ile bir çalışma yürütülmektedir. Bu çalışma kapsamında kanalın denize bağlantı yerinde, 1. Derece Arkeolojik Sit olan ye çam ormanı vasıflı sahadan ve deniz kaplumbağalarının yuvalama alanı olan kumsal yanında güzergâh değişikliği de yapılmaktadır. CİMER'e yapılan başvuru sonucunda, DSİ 21. Bölge Müdürlüğü'nün verdiği yanıtta DSİ tabelalarıyla yürütülen çalışmaların DSİ tarafından yürütülmediği ifade edilmektedir. Fethiye Belediye Başkanı Alim KARACA ise "DSİ Değirmenboğazı Deresi Islah Çalışması" işinin DSİ tarafından yapıldığını belirtmiştir.

Söz konusu dere ıslah çalışmaları, AKP Muğla eski Milletvekili Hasan OZYER'in sahibi olduğu Özyer Grup bünyesindeki Liberty Fabay otelin önünde yapılmaktadır. 1. derece arkeolojik alan içerisinde bulunan deniz kıyısındaki tepe tahrip edilmiş, otel ile deniz arasından geçen Değirmenboğazı Deresi'nin yatağı değiştirilmiş ve otel direkt sahile bağlanmak istenmiştir.

Konuyla ilgili yurttaşların takibi ve itirazları sürmektedir. 24.02.2025 tarihinde yurttaşlar suç duyurusunda bulunmuşlardır.

Bu bağlamda;

- 1)1. Derece Arkeolojik Sit Alanları, Arkeolojik Sitler, Koruma ve Kullanma Koşullarına ilişkin 14.7.1998 gün ve 594 sayılı ilke kararında, "korumaya yönelik bilimsel çalışmalar dışında aynen korunacak sit alanları" olarak tanımlanmıştır. 1. Derece Arkeolojik Sit Alanında yapılan söz konusu inşaat çalışmaları için Muğla Müze Müdürlüğü'nden izin alınmış mıdır?
- 2)DSİ tabelaları ile yapılan, ancak DSİ'nin yaptığını kabul etmediği, Fethiye Belediyesi'nin ise DSİ'nin bu çalışmayı yaptığı iddia edilen inşaat çalışmaları hakkında soruşturma yürütülmekte midir?
- 3)Aynı zamanda kaplumbağa üreme alanı da olan Değirmenboğazı Deresi'nin yatağının değiştirilmesinin biyoçeşitlilik bakımından etkileri araştırılmış mıdır?
- 4)3621 sayılı Kıyı Kanunu Madde 6'da "Kıyılarda, kıyıyı değiştirecek boyutta kazı yapılmaz kum, çakıl vesaire alınamaz veya çekilemez" denilmektedir. Söz konusu dere yatağı değişikliği için yapılan kıyıda tepenin tahribatı Kıyı Kanunu'na aykırıdır. Bu tahribata sebep olanlar hakkında işlem yapılması düşünülmekte midir?
- 5)Kıyıda, dere, kumsalda, arkeolojik sit alanında yapılan bu çalışmalara izin veren kurum neresidir?
- 6)Kıyıda, dere, kumsalda, arkeolojik sit alanında yapılan bu çalışmalardan kamu yararı yoksa, kim ya da kimler yarar sağlamaktadır?

CEVAPLAR

Özel Çevre Koruma Bölgeleri, doğal, tarihi, kültürel vb. değerler açısından bütünlük gösteren, gerek ülke gerek dünya ölçeğinde ekolojik önemi olan alanlardır. Barındırdığı bitki ve hayvan türlerinin çeşitliliği, nadir ve endemik türler, hassas alanlar ve hassas habitatlar nedeniyle, alanların sahip olduğu doğal kaynakların korunarak kullanılması esastır. Ekolojik önemi olan bu alanlarda doğal süreçlere yapılacak aşırı müdahaleler, telafisi mümkün olmayan tahribatlara, hassas habitatların parçalanmasına, habitata bağlı flora ve fauna ve ekosistemin zarar görmesine neden olacaktır. Bölgelerdeki ekosistemin en önemli

öğelerden biri olan su kaynaklarının; etkin yönetilmesi, yersularının iyi planlanması ve dikkatle kullanılması zorunludur.

05.05.2023 tarihli ve 6353725 sayılı Bakanlığımız görüşü ile “bölgede yaşanan su taşkınlarını önlemek ve can güvenliğini sağlamak adına, dere ıslah çalışmasının, Fethiye-Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı ve Plan Hükümleri ile 2872 sayılı Çevre Kanunu, 2009/10 sayılı Deniz Kaplumbağalarının Korunması Genelgesi ve tüm meri mevzuatta belirtilen hüküm ve esaslara uyulması kaydıyla, derenin doğal yapısına uygun ve doğal malzemeler kullanılarak Muğla Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nün kontrol ve denetiminde yapılması” istenmiştir.

DSİ Genel Müdürlüğü 21 Bölge Müdürlüğü'nün 19.09.2023 tarihli ve 3832885 sayılı yazısı ile "Muğla-Fethiye Kargı Mahallesi Değirmenboğazı Deresi Taşkın Koruma" projesi kapsamında yapılması planlanan taşkın koruma işi için Kurumumuz görüşüne ihtiyaç duyulduğu belirtilerek yazı eki harita ve sayısal verilerde sınırları gösterilen arazide yapılması planlanan proje için Kurumumuz mevzuatı açısından sakınca olup olmadığının bildirilmesi istenilmiştir

Bakanlığımızın 22.11.2023 tarihli ve 8018902 sayılı yazısı ile Fethiye-Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesi Çevre Düzeni Planı Plan Hükümleri açıklanarak “bahse konu alan arkeolojik sit alanında kaldığından ilgili Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'ndan görüş alınması, Fethiye-Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Plan Hükümleri ile 2872 sayılı Çevre Kanunu, 2009/10 sayılı Deniz Kaplumbağalarının Korunması Genelgesi ve tüm meri mevzuatta belirtilen hüküm ve esaslara uyularak 05.05.2023 tarihli ve 6353725 sayılı yazı doğrultusunda iş ve işlemlerin yapılması” istenilmiş olup Muğla Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) nün 30.11.2023 tarihli ve 8091809 sayılı yazısı ile Bakanlığımız görüşünün dağıtımı yapılmıştır.

Konu ile ilgili Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'ndan görüş alınması kapsamında; Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 26.06.2024 tarih ve 16022 sayılı kararı ile "... Muğla ili, Fethiye ilçesi, Kargı Mahallesi'nde, Değirmenboğazı Deresi'nin mevcut güzergahının değiştirilerek Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 14.10.1978 tarih ve A-1362 sayılı kararı ile 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilen, Çalıştepe 1.Derece Arkeolojik Sit Alanı üzerinden geçirilmesi talebinin, Devlet Su İşleri 21. Bölge Müdürlüğü'nün bila tarih ve 4697461 sayılı yazı eki gerekçe raporunda belirtilen nedenler ve Fethiye Müze Müdürlüğü'nün 26.06.2024 tarih ve 2771273 sayılı yazı eki uzman raporunda alanda yapılan sondaj çalışmalarında taşınmaz kültür varlığına rastlanılmadığı belirtildiğinden söz konusu derenin güzergahının değiştirilmesi talebinin karar eki haritada belirtilen alanda Müze Müdürlüğü denetiminde yapılmasının uygun olduğuna, uygulama sonucundan Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne bilgi ve belgelerin iletilmesine..." karar verildiği hususları tespit edilmiştir.

Bakanlığımız, Işık BÖLÜKBAŞI'nın 17.02.2025 tarihli dilekçesi üzerine Muğla Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü)'ne 06.03.2025 tarih ve E-84901512-250-11841930 sayılı yazısı ile “ilgi dilekçe içeriğinde belirtilen konunun, 2872 sayılı Çevre Kanunu, 2863 sayılı Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, Çevre Düzeni Planı ve Plan Hükümleri, Uygulama İmar Planı ve Hükümleri, ilgili yönetmelikler ve diğer meri mevzuat kapsamında Valiliğinizce (Muğla Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) incelenmesi, değerlendirilmesi, gerekli cezai işlemlerin yapılması ve yapılan iş ve işlemlere ilişkin tarafınızca bir rapor hazırlanarak Bakanlığımıza (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) sunulması” talep edilmiştir.

Ayrıca, Muğla ili, Fethiye ilçesi, Kargı Mahallesi'nde yer alan sulak alan, "*Antalya, Kayseri, Konya, Mersin, Muğla, Nevşehir Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu İlleri Mevcut ve Potansiyel Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi*" kapsamında potansiyel doğal sit alanı olarak değerlendirilmiş olup tescil işlemlerine ilişkin idari süreç devam etmektedir.